

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра рослинництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету аграрного менеджменту,
Анатолій ОСТАПЧУК
_____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри рослинництва
протокол № 20 від « 15 » травня 2024 р.
Завідувач кафедри, доктор с.-г. наук, професор
Світлана КАЛЕНСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Менеджмент»
Віра БУТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СИСТЕМИ ТЕХНОЛОГІЙ: РОСЛИННИЦТВО

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітня програма «Менеджмент»

Факультет Аграрного менеджменту

Розробник: доцент, кандидат сільськогосподарських наук,
Гончар Любов Миколаївна

Київ – 2024 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СИСТЕМИ ТЕХНОЛОГІЙ: РОСЛИННИЦТВО»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти		
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	Менеджмент	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ЕСТБ	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання здобуття вищої освіти	заочна форма навчання здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Головною метою дисципліни є дати знання щодо створення оптимальних технологічних (агроекологічних) передумов виробництва необхідної кількості високоякісної рослинницької продукції на базі інтенсивного фотосинтезу в

посівах польових культур при одночасному збереженні або підвищенні родючості ґрунту.

Основним **завданням** є: отримання практичних навичок з виробництва якісної, екологічно чистої продукції з мінімальними енергетичними та трудовими затратами при максимальному виході її за одиницю часу на одиницю площі, що потребує широкого впровадження сортових, інтенсивних, енерго- і ресурсощадних екологічно доцільних технологій. Теоретичні основи охорони праці. Правові основи охорони праці працівників у рослинництві. Техніка безпеки у рослинництві. Пожежна безпека у рослинництві.

Спрямована на формування у майбутніх фахівців системи знань з виробництва продукції рослинництва, умінь щодо раціонального вибору і ефективного застосування різних елементів технології з метою підвищення продуктивності культури і зниження собівартості продукції та підвищити конкурентоспроможність отриманої продукції.

На основі вивчення біологічних особливостей рослин студенти в подальшому зможуть розробляти заходи і методи оптимізації факторів зовнішнього середовища для максимальної реалізації потенціалу продуктивності сільськогосподарських культур. Дисципліна базується на знаннях про рослини польової культури, особливостях їх розвитку, вимогах до факторів природного середовища, сучасних прийомах і технологіях вирощування високих врожаїв високої якості при найменших затратах праці і коштів. У свою чергу рослинництво є базовою для таких наук, як економіка та організація сільськогосподарського виробництва.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК16. Здатність виявляти та аналізувати нові ринкові можливості, включаючи міжнародне бізнес-середовище, формулювати нові ідеї, розробляти проєкти та організовувати управління бізнес-процесами.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

**2. Програма та структура навчальної дисципліни для денної
(заочної) форми здобуття вищої освіти**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	пр.	с.р.		л	пр.	с.р.
Змістовий модуль 1. Управління процесом виробництва продукції рослинництва зернової галузі.									
Тема 1. Розвиток рослинництва як науки і галузі сільськогосподарського виробництва. Стан сучасного рослинництва в Україні і світі.	1	6	2	2	2	5	1	-	4
Тема 2. Зернові культури – основа сільськогосподарського виробництва зернової галузі.	2	8	2	2	4	7	1	-	6
Тема 3. Організаційні засади ефективності вирощування пшениці озимої.	3	8	2	2	4	10	2	-	8
Тема 4. Ранні та пізні ярі зернові культури – організаційні аспекти в технології їх вирощування.	4	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 5. Зернові бобові культури. Менеджмент в технологіях вирощування гороху та сої.	5	8	2	2	4	8	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1		38	10	10	18	38	4	-	34
Змістовий модуль 2. Організація вирощування технічних культур (сировини) для переробної промисловості									
Тема 6. Бульбоплоди. Загальна характеристика та особливості в управлінні її вирощування.	6	8	2	2	4	6	-	-	6
Тема 7. Коренеплоди. Буряки цукрові як основна сировина для виробництва цукру в Україні.	7	8	2	2	4	8	-	2	6
Тема 8. Місце олійних культур в Україні та світі. Вибір культури та менеджмент в її вирощуванні	8	8	2	2	4	10	-	-	10
Тема 9. Соняшнику та ріпаку – основні олійні культури України та світу.	9	10	2	2	6	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2		34	8	8	18	34	-	2	32

Змістовий модуль 3. Механізація в рослинництві. Теоретичні основи охорони праці.

Тема 10. Трактори і автомобілі. Машини для обробітку ґрунту, внесення добрив та посіву культур.	10	8	2	2	4	8	2	-	6
Тема 11. Машини для захисту рослин, збирання зеленої маси та збирання зернових культур.	11	8	2	2	4	8	-	2	6
Тема 12. Машини для післяжнивної обробки зернових, збирання кукурудзи та картоплі.	12	8	2	2	4	6	-	-	6
Тема 13. Машини для збирання коренеплодів, таких як буряк, льон, овочі та плодово-ягідні культури.	13	6	2	2	2	6	-	-	6
Тема 14. Організація охорони праці в рослинництві	14	9	2	2	5	8	-	-	8
Тема 15. Охорона праці при роботі з механізмами.	15	9	2	2	5	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 3		48	12	12	24	48	2	2	42
УСЬОГО ГОДИН		120	30	30	60	120	6	6	108

3. Теми практичних (лабораторних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика зернових злакових культур.	2
2.	Характеристика культур та фази росту і розвитку хлібних злакових культур.	2
3.	Ботаніко-морфологічна характеристика пшениці.	2
4.	Особливості морфологічної будови кукурудза.	2
5.	Зернобобові культури. Особливості росту та розвитку.	2
6.	Картопля. Ботанічна характеристика.	2
7.	Загальна характеристика коренеплодів.	2
8.	Характеристика представників групи олійні культури.	2
9.	Соняшник. Морфологічна будова.	2
10.	Основні складові машин для обробітку ґрунту, внесення добрив та посіву культур.	2
11.	Агрегати для захисту рослин, збирання зеленої маси та збирання зернових культур.	2
12.	Машини для післяжнивної обробки зернових, збирання кукурудзи та картоплі.	2

13.	Будова та призначення машини для збирання коренеплодів, таких як буряк, льон, овочі та плодово-ягідні культури.	2
14.	Особливості організація охорони праці в рослинництві	2
15.	Безпека праці при роботі з механізмами.	2
Разом		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ячмінь ярий: значення, біологічні особливості, технологія вирощування.	6
2.	Гречка: значення, біологічні особливості, технологія вирощування.	6
3.	Сочевиця: значення, біологічні особливості, технологія вирощування.	4
4.	Нут: значення, біологічні особливості, технологія вирощування.	4
5.	Олійні культури родини капустяних	6
6.	Ефіроолійні культури	5
7.	Прядильні культури	5
8.	Налаштування агрегатів для обробки ґрунту, удобрення та сівби	14
9.	Документація по охороні праці	10
Разом		60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести.

6. Методи навчання:

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців. Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- презентації та виступи.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний ресурс навчальної дисципліни «Системи технологій: рослинництво» на навчальному порталі НУБіП України eLearn. URL : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1996>

2. Системи технологій в рослинництві. Методичні рекомендації до виконання практичних та самостійних робіт для студентів денної і заочної форми навчання спеціальності 073 "Менеджмент" ОС "Баклавр". Автори: Каленська С.М., Гончар Л.М., Мазуренко Б.О. 2023. 83с.

3. Рослинництво з основами кормовиробництва. С. М. Каленська, М. Я. Дмитришак, Т.В. Антал, В. А. Мокрієнко та ін. Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2021. 650 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Рослинництво : навчальний посібник. Вакал А. П., Литвиненко Ю. І.; МОН, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Суми: [ФОП Цьома С.П.], 2021. 128 с.

2. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г., Флока Л.В., Рачинська З.П., Котова З.Я. Основи рослинництва і тваринництва. Навчальний посібник, 2021. 339 с.
3. Науково – практичні рекомендації «Технології вирощування рицини, сої, соняшнику, катрану, чуфи, ріпаку озимого та ярого. Технологічні карти». Автори розробки: Каленська С.М. та інші. Київ: 2022. 34с.
4. Науково – практичні рекомендації «Технології вирощування малопоширених олійних культур». Автори розробки: Каленська С.М., Рахметов Д.Б., Гончар Л.М., Юник А.В., Мазуренко Б.О., Гарбар Л.А., Столярчук Т.А., Гордина Н.Ю. Київ: 2021. 45с.
5. Каленська С.М., Рахметов Д.Б., Єременко О.А., Makareviciene V., Новицька Н.В., Юник А.В., Гарбар Л.А., Антал Т.В., Гончар Л.М., Мазуренко Б.О., Гордина Н. Біологічна сировина для виробництва паливно – мастильних матеріалів. К.: 2021, 354 с.
6. Каленська С.М., Рахметов Д.Б. та інші Енергетичні та сировинні рослинні ресурси. Київ, НУБіП України, 2022. 274 с.